

Österskärsskolan

Plan mot kränkande behandling

Läsåret 2019-2020

Grundskola åk F-6 samt skolbarnomsorg

Vision

Maximal utveckling

Ledord

Trygghet - Hälsa - Lärande

Rektor: Maria Arnvaller
Adress: Tunavägen 8
E-post: Maria.Arnvaller@osteraker.se
Hemsida: www.osteraker/osterskarsskolan.se

Syfte

Syftet med en plan mot kränkande behandling är att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vision

På vår skola skall alla känna sig trygga. Alla elever och personal skall känna till sina rättigheter och att de har inflytande över dem.

En förutsättning för att denna övergripande vision skall kunna förverkligas är att verksamheten präglas av en nolltolerans mot alla typer av kränkande behandling. Det är alltid den enskildes upplevelse av kränkning som är utgångspunkten för vårt agerande.

Styrdokument

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk:

- Skollagen (SFS 2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)

Likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder. **Trakasserier**

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (t ex teckningar, lappar, sms, fotografier och meddelanden på sociala medier)

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen/elevgruppen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Skolan måste agera

Skolan har skyldighet att agera så snart någon informerat om att en elev känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan ska utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön**
Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av eleverna. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.
- **Etnisk tillhörighet**
Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konventionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion eller annan trosuppfattning. Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- **Funktionsnedsättning**

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening. Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera.

- **Sexuell läggning**

Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet.

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

- **Ålder**

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

[Information hämtad från diskrimineringsombudsmannen: <https://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>]

Ansvarsfördelning

Huvudmannen, Österåkers kommun, är skyldig att se till att all personal i skolan får kunskap om sitt ansvar att agera när någon utsätts för kränkande behandling.

Produktionsförvaltningen i Österåkers kommun har tagit fram rutiner för hanteringen av ärenden med kränkande behandling.

Ansvaret att agera omfattar:

- Rektor
- All personal, såsom lärare, barnskötare, elevassistenter, fritidshemspersonal, skolmåltidspersonal, vaktmästare, lokalvårdare, elevhälsans personal o.s.v.

Inom Österskärsskolan ser vi det även som självklart att alla elever/föräldrar agerar och informerar skolans personal så snart de misstänker att en elev under skoltid kan ha utsatts för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Om personal misstänks för kränkning av en elev, skall rektor ansvara för utredningen.

Målsättningar för skolåret 2019-2020

Österskärsskolan sätter upp följande målsättningar och handlingsplan, inom ramen för arbetet med skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för skolåret 2019-2020.

- Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling skall förankras samt göras känd i hela verksamheten (elever/personal) och hos föräldrar.
- Trygghetsrådet och dess arbete skall vara synlig på skolan.
- Samtliga på Österskärsskolan skall verka aktivt för alla elevers trygghet, trivsel och arbetsro.
- Alla anmälda ärenden till trygghetsrådet skall hanteras i enlighet med vad som anges i likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.
- Äventyrspedagogik ingår som främjande del i värdegrundsarbetet.
- Fadderträffar ska ske vid två tillfällen/termin.
- Alla elever på skolan ska få information och kunskap om hur man uppför sig på nätet.
- Att alla elever och personal tar avstånd från att människor utsätts för kränkande behandling i alla situationer även digitalt.

Så här ska vi göra för att nå målen

- När planen fastställts kommer den att revideras varje år under september för att åter träda i kraft från i oktober samma år. Varje vår utvärderas planen för att underlag ska samlas in till påföljande revidering.
- trygghetsrådet gör ett förslag till en plan som går ut på remiss till föräldrar, elever och personal remisstid 2/9- 11/10- 2019
- Trygghetsrådet presenterar sig i alla klasser under vecka 42 i alla grupper.
- Rastvärdarna på respektive skolgård presenterar sig för alla elever på övre- respektive nedre skolgården senast under vecka 42.
- Rastaktiviteter leds av pedagoger vid flertal tillfällen i veckan.
- Vid slutet av skolåret går rektor och Trygghetsrådet igenom samtliga ärenden som behandlats under året, för att kontrollera att man följt planen.
- All personal på Österskärsskolan ska verka aktivt mot all typ av negativ jargong och kränkande behandling.
- För att all personal på Österskärsskolan ska ha en samsyn och arbeta aktivt mot kränkande behandling arbetar vi kontinuerligt för ett gemensamt förhållningssätt.
- Tillsammans med eleverna kartlägger vi otrygga platser inom skolans område. Utifrån resultaten av kartläggningen vet rastvärdarna var de skall vara.
- Skolans ordningsregler, gruppens trivselregler och bild på trygghetsrådet ska finnas väl synliga i elevernas arbetsmiljö.
- Eleverna ska få kunskap om hur de kan agera om någon blir utsatt för en kränkning samt
att de alltid kan vända sig till en vuxen.
- Österåkers kommun har som vision att bli länets bästa skolkommun. Ett av redskapen för att nå dit är den nya uppföljningsmodellen ”Med målen i sikte”. Den har skolförvaltningen tagit fram med hjälp av en konsult och i samverkan med produktionsförvaltningen.
- Varje klasslärare följer kontinuerligt upp elevgruppens trivsel och arbetsro med hjälp av samtal. Vi har möjlighet att titta på frågor vad gäller trivsel i de hälsosamtal som skolhälsovården håller.
- Fadderträffar sker v.43 och v. 50 på höstterminen samt v.8 och v. 15 på vårterminen.
- Under uppstartsveckorna vid läsårets början får åk 5 arbeta utifrån äventyrspedagogiken.

Förebyggande arbete

På Österskärsskolan ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och arbetsro.

Detta gör vi genom att:

- låta alla (oavsett diskrimineringsgrund) få ta del av klassens/skolans talutrymme, känna sig sedda och lyssnade på, bli i förväg informerade om mål och bedömningsgrunder i sitt skolarbete, känna sig trygga och visa respekt för varandra
- vi har klassråd, elevråd och fritidsråd kontinuerligt under läsåret
- ha väl förankrade ordningsregler, vilka varje läsår revideras av personal och elever. Dessutom läser föräldrar och elever igenom ordningsreglerna hemma och skriver på ett trivselkontrakt.
- våra ordningsregler, gruppens regler samt likabehandlingsplanen är väl synliga i elevernas arbetsmiljö
- vi har en konsekvenstrappa för arbetsro, som i förväg är känd av elever och föräldrar, den finns synlig i elevernas arbetsmiljö
- vi arbetar på många olika sätt för att träna våra elever i att lösa vardagliga konflikt- och problemsituationer.
- vi arbetar kontinuerligt med faddergrupper för att skapa trygghet mellan äldre och yngre elever, för att ha naturliga mottagare för våra arbeten och för att vara goda förebilder för varandra. Under höstterminen 2019 har vi fadder dagar v. 43 och 50 samt under vårterminen 2020 vecka 8 och 14.
- synliggöra trygghet och hälsa genom enkäter.
- varje termin får eleverna möjlighet att i sina grupper göra trygghetsvandringar, inne och ute på skolan, för att kartlägga otrygga platser. Detta sker vecka 45 och vecka 8.
- Vi tar hänsyn till otrygga platser i vårt rastvärdande.
- Österskärsskolan har ett trygghetsråd bestående av skolledning, pedagoger och elevhälsa. Information om trygghetsrådet och dess deltagare finns väl synligt i varje klassrum.
- Att tydliggöra för eleverna att kränkande behandlingar i digitala sammanhang är ett växande problem och likställs med det som sker i fysisk miljö.

Kartläggningar

Så här kartlägger vi hur det står till med elevernas trygghet, trivsel och arbetsro:

- Synliggör trivsel och arbetsro varje läsår i alla årskurser.
- Gör avstämningar i elevgrupperna kontinuerligt genom samtal vad gäller trivsel och arbetsro
- Gör trygghetsvandringar och kartlägger otrygga platser i alla elevgrupper.

Resultaten av kartläggningen sammanställs och analyseras av klasslärare och fritidspersonal. De gör även en bedömning av eventuella vidare åtgärder.

Trygghetsrådet sammanställer goda exempel på ett gott förebyggande arbete för trivsel, arbetsro och trygghet.

Trivselregler

Vi vill att alla på vår skola ska trivas, känna trygghet och få arbetsro. Därför har vi vissa regler som vi vill att elever och föräldrar ska ta del av.

Dessa regler håller vi levande genom att de kontinuerligt utvärderas.

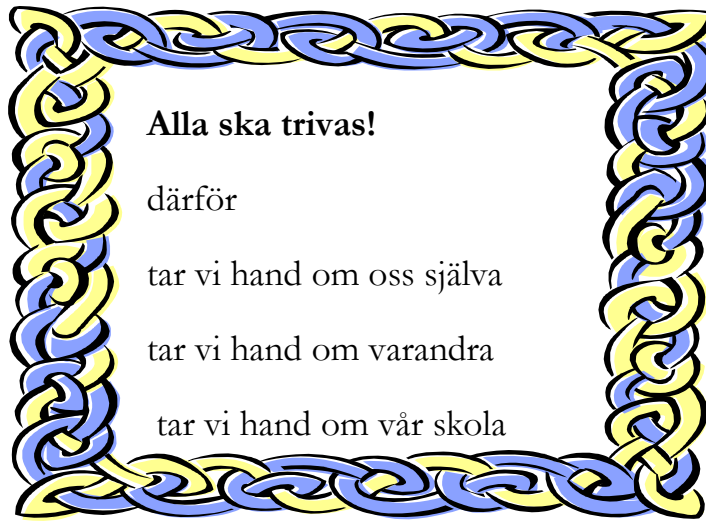
Om en elev upprepade gånger, trots tillsägelse, bryter mot skolans regler kommer vårdnadshavare att kontaktas.

Vi vill att alla på vår skola ska trivas, känna trygghet och få arbetsro. Därför har vi vissa regler som vi vill att elever och föräldrar ska ta del av.

Dessa regler håller vi levande genom att de kontinuerligt utvärderas.

Om en elev upprepade gånger, trots tillsägelse, bryter mot skolans regler kommer vårdnadshavare att kontaktas.

Österskärsskolan – Våra ordningsregler

Våra ordningsregler

- Vi respekterar arbetsron/matron i hela skolan. Därför går vi lugnt i korridoren, stör inte i klassrummet, samtalar lugnt i matsalen och tar det lugnt i omklädningsrummet.
- Under skol- och fritidstid har vi våra mobiler avstängda.
- Vi har våra skateboard, sparkcyklar eller liknande parkerade vid cykelstället under skoltid.
- Skoltiden är klockan 06.45-18.00 Vi har hjälm på oss vid all form av åkning såsom stjärtlapp eller skridskor.
- Vi kastar inte snöboll på grund av olycksrisken.
- Vi är varsamma om skolan och skolans material. Vi ersätter om vi förstört eller tappat bort någonting.
- Vi respekterar skolgårdsgränserna.

Åtgärder i 7 steg vid kränkningar

Steg 1

När berörd personal upplever sig ha uttömt alla möjligheter att lösa en uppkommen situation skall rektor informeras. Rektor fördelar ärendena inom trygghetsgruppen eller till annan lämplig person inom skolan.

Steg 2

De som tilldelats ärendet diskuterar strategin. Samtal sker med den utsatte eleven och med den/de elever/personal som de anser sig behöva samtala med.

Steg 3

Den informationen som framkommit vid samtalen med de berörda blir underlag för det fortsatta utredningsarbetet. Det fortsatta utredningsarbetet syftar till att slå fast lämpliga åtgärder. Dessa åtgärder nedtecknas skriftligen.

Steg 4

Berörda föräldrar och vuxna informeras. Även detta dokumenteras skriftligen.

Steg 5

Återkommande uppföljande samtal sker med berörda elever, personal och föräldrar, vilka dokumenteras via samtalslogg. Samtal sker till kränkningarna upphört.

Steg 6

Uppföljningssamtal skall ske tid efter avslutat ärende för att försäkra sig om att problemen inte fortsätter/återkommit.

Steg 7

Om problemen inte upphör får skolan ta ställning till ett eventuellt agerande i enlighet med skollagen kapitel 6, 9-10§ (disciplinära åtgärder som bl.a. kan yttra sig i att ärendet hänskjuts till möte med elevhälsan eller anmäls till huvudmannen).

Rutiner för dokumentation

Den personal som får kännedom/har misstankar om en kränkning informerar berörd personal. Det skall föras minnesanteckningar över åtgärder t ex samtal med elever, föräldrakontakter mm. Rektor får anmälan till sig och ser till att lämplig personal tar hand om samtal med elever och vårdnadshavare. Rektor gör en rapport till produktionsförvaltningen att en kränkning ägt rum. Vi vill understryka att alla delar av utredningen som kan vara av vikt för utgången av ärendet, måste dokumenteras skriftligen. Inte minst för att säkerställa att vi följer rådande lagstiftning, men även för att det är av vikt för att säkra kvaliteten i skolans utredningsarbete, vilket i slutändan utgör en trygghet för alla berörda. Den skriftliga dokumentationen förvaras i särskild pärm för ändamålet inlåst på expeditionen. Det finns en rutin för anmälan om kränkande behandling som är tillgänglig för personal och vårdnadshavare på www.osteraker.se se bilaga ett.

Konsekvenstrappa när en elev stör arbetsro eller trygghet

För att så långt som möjligt kunna garantera alla på Österskärsskolan en god arbetsmiljö, där trygghet och arbetsro finns en åtgärdstrappa.

Steg 1 Ansvarig lärare uppmanar eleven att sluta med sitt uppförande.

Steg 2 Läraren låter eleven stanna kvar efter lektionen så att de kan samtala om det som hänt i lugn och ro. Läraren meddelar hemmet!

Steg 3 Läraren får visa ut eleven under förutsättning att det finns tillsyn eller planera att eleven får sitta i en annan elevgrupp och arbeta. Läraren meddelar hemmet och rektor.

Steg 4 Berörd personal/mentor bjuder in hemmet och eleven på möte så att man kan samarbeta kring hur man ska hjälpa eleven.

Steg 5 Rektor kallar till elevhälsokonferens och man beslutar hur man ska utreda elevens skolsituation

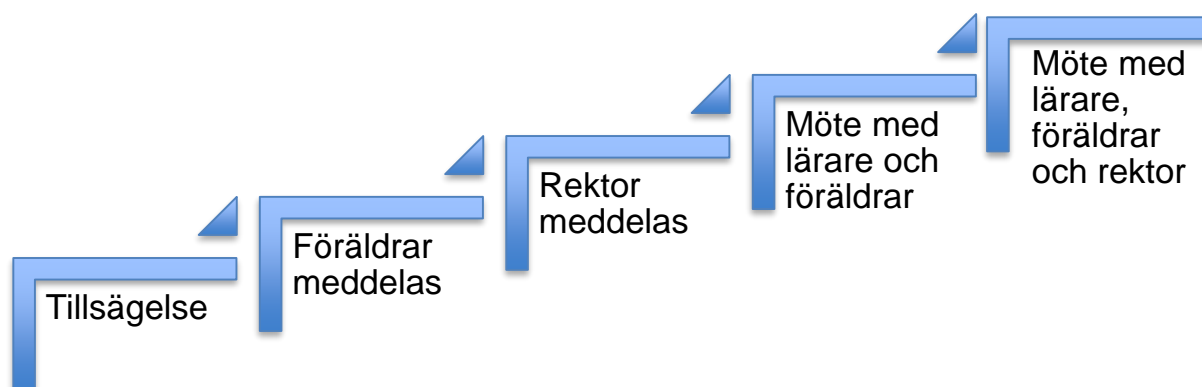

BILD PÅ TRYGGHETSRADET

De här personerna ingår i trygghetsrådet.

Maria Arnvaller	Rektor
Eva Lenard	Biträdande rektor
Ann-Marie Forslund	Förskollärare
Mia Mellbin	Förskollärare
Maria Lundberg	Skolsköterska
Linnéa Froby Thorsell	Skolkurator